

Seat No. : _____

DG-105

December-2025

B.A., Sem.-I

EC-II-103 : Psychology

(Psychology of Personal Adjustment)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચનાઓ : (1) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.
(2) પ્રશ્નોના ઉત્તર તાર્કિક તથા મુદ્દાસર હોવા જોઈએ.

1. સમાયોજનની વ્યાખ્યા સમજાવો. સમાયોજનનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો. 14
અથવા
1. સંતોષપ્રદ સમાયોજનની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો. 14
2. સમાયોજનની પ્રક્રિયાનું પૃથક્કરણ સમજાવો. 14
અથવા
2. સમાયોજન સુધારણાની રીતો સમજાવો. 14
3. કુટુંબના કાર્યો વર્ણવો. 14
અથવા
3. કુટુંબમાં માતા-પિતા અને બાળક વચ્ચેની નિષેધક આંતરક્રિયાની સમજૂતી આપો. 14
4. શાળા સમાયોજનમાં ઘર અને શાળા સંબંધોનું મહત્ત્વ સમજાવો. 14
અથવા
4. શાળા સમાયોજનમાં શિક્ષક વિદ્યાર્થીના સંબંધો સમજાવો. 14

- (1) લેહનર અને ક્યુબે આપેલી વૈયક્તિક સમાયોજનની વ્યાખ્યા આપો.
  - (2) સંતોષપ્રદ સમાયોજનની વ્યાખ્યા આપો.
  - (3) વૈયક્તિક સમાયોજનનું મનોવિજ્ઞાન કેવા પ્રકારનું વિજ્ઞાન છે ?
  - (4) સમાયોજન જીવનમાં શા માટે જરૂરી છે ?
  - (5) સંતોષપ્રદ સમાયોજનના લક્ષણો કેટલા છે ?
  - (6) સમાયોજનની પ્રક્રિયાના ઘટક તત્ત્વો જણાવો.
  - (7) કુટુંબની વ્યાખ્યા આપો.
  - (8) કુટુંબના વિવિધ પ્રકારો જણાવો.
  - (9) “સમગ્ર વિશ્વ એક કુટુંબ છે, એક માળો છે, એક પિતાનો પરિવાર છે.” આ વ્યાખ્યા કોણે આપી ?
  - (10) લેહનર અને ક્યુબના મતે શિક્ષણના પ્રકારો કયા-કયા છે ?
  - (11) શિક્ષકના ત્રણ પ્રકારોના નામ જણાવો.
  - (12) રોજરહેન્સના મતે શાળા કેવી સંસ્થા છે ?
-

Seat No. : _____

DG-105

December-2025

B.A., Sem.-I

EC-II-103 : Psychology

(Psychology of Personal Adjustment)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Answers should be relevant and to the point.

1. Explain the definition of Adjustment. Describe the field of Adjustment. 14

OR

1. Explain the characteristics of Satisfactory Adjustment. 14

2. Analyse the process of Adjustment. 14

OR

2. Explain the methods of improving Adjustment. 14

3. Describe the functions of Family. 14

OR

3. Explain the negative interaction between Parents and Child in family. 14

4. Explain the importance of Home-School Relationship in the school adjustment. 14

OR

4. Explain the relationship between Teacher and Students in school adjustment. 14

5. Answer in **one** or **two** sentences : (Any **seven**)

14

- (1) Give definition of personal adjustment given by Lehner and Cube.
  - (2) Define Satisfactory Adjustment.
  - (3) Which kind of science is the psychology of personal adjustment ?
  - (4) Why is adjustment necessary in life ?
  - (5) How many characteristics of Satisfactory Adjustment are there ?
  - (6) Explain constituent elements of Adjustment Process.
  - (7) Give the definition of Family.
  - (8) Explain the different types of Family.
  - (9) “The whole world is a family, nest and has one father”. Who gave this definition ?
  - (10) Describe the types of learning according to Lehner and Cube.
  - (11) Give the name of three types of teacher.
  - (12) How is the school as a institution according to Rogerhans ?
-